

સુપ્રભાતમ્

સુરેશ પ્રા. મઠ
ફોન : ૨૩૨૨૨૨૫૫

સલામી સવારની..

નેહામ છે દલાલો, સરકારી તિબેટી સોટે છે, કોર્ટ શું કરી લેવાની? કાયદો એમની ગોટે છે, રોટે છે બંધારણને પી ખાય પદ્ધતિ-પ્રક્રિયા - બાપુ કી મલ્કત સમજી ખાણ-ખનીવ ખોટે છે.. (કરોડોનું કોલસા કોભાંડ)

ખાચ ગૂલાંટો
પતળ પહેલાંની -
'એર ઇન્ડિયા'
(બન્ને પક્ષે છુદી વલણ/પદ્ધતિસર સંચાલનની જરૂર)

ભીરૂ સમાજે -
દોડે છે દિશા-શૂન્ય
સૂકાન વિના..

દાર્દરુ

ચિંતન

કો ન ચાલિ વરાં લોકે મુખ પિંડેન પુરિતઃ । મુદંગો મુખલેપેન ક્ષોતિ મધુર ધ્વનિમ્ ॥

સુભાષિત રત્ન ભાંડાગારના બીજા પ્રકરણ 'સામાન્ય નીતિ'નો આ સ્લોક છે :- 'અજ્ઞાના (ઇબના) કોળિયાથી જેનું મોઢું ભરી દેવામાં આવે તો એવો કયો માણસ છે કે જે વજ્ર થતો નથી? (અર્થાત ઇબ-પૈસો-લાંચ દ્વારા જેનું મોઢું-પેટ ભરી દેવામાં આવે તે વજ્ર થઈ જાય છે.) દાખલા તરીકે જે નિર્ણય છે એવા મુદંગ અને તળાં પછ એના મુખ પર લેપ લગાડવાથી તેનો અવાજ મીઠો મધુર થઈ જાય છે.'

આજકાલ ઘણા બધા મુખ્યમંત્રીઓ અને પ્રધાનશ્રીઓ કેંગ-લોકાયુક્ત-અને સીબીઆઈનાં સર્કબમાં છે. ખાચકી કરે લાલ લેનારા એમનાં મોઢામાં 'કમિશન' નો ડૂઝો ભરાવી દે એટલે કાચકા વિરુદ્ધ હોય છતાં કોઈ બોલવું નથી.

ગોરૂ-વૂટારા-ગુન્હેગારો-દારૂની દેરાફેરી કરનારા બધા પોલીસના હાવા ભરી તેમનું મોઢું ભરી કરી નાખે અને છૂટકી તમામ ગોરૂખર્ચા ચાલે - ચાલવા દે છે. ટોચથી તળિયાં સુધી આ મુખ ભરાવાની પદ્ધતિ હવે નિયમ કે કાયદો જેવાં થઈ ગયા છે. કેટલીક કચેરીઓમાં તો કામનાં મહત્વ પ્રમાણે ભાવ-પત્રક જ નિશ્ચિત હોય છે. મોઢું ભરી કરવા કે હાથથી ચળ ભાંગવા લાંચ નો કોળિયો હવે જરૂરિયાત થઈ ગયો છે.

સુવિચાર

- મનને મુજ રાખવું એ એક વાત છે, અને અપેક્ષા મુજ હોવું એ બીજી વાત છે - **ભુલ્લુ**
- જે લોકો એક ન એક વાતને એક વખત સાચી અને બીજી વખત ખોટી કહે છે તે સત્યથી અતિશય દૂર વસતા હોય છે - **સોકેલિસ**
- નીતિ, વૈષમ્યિક તરંગો કે લાગણીઓ પર નહીં પરંતુ તર્ક સંગત બુદ્ધિ પર આધારિત હોવી જોઈએ - **વૈલો**
- પોતાની પાસે જે ઇબ છે તેનાથી જ જે સંતુષ્ટ છે તેને માટે સ્વર્ગ બની જ છે - **શાલકભ**
- પ્રતિષ્ઠા એ સદ્ગુણોનો પુરસ્કાર છે - **સિસેરો**
- જીવન એ ઇશ્વરની ભેટ છે, અને સારી રીતે જીવવું એ તત્વજ્ઞાનની ભેટ છે - **સેનેકા**
- મૂળ મિત્ર કરતાં શાલો શત્રુ હજાર દરજ્જે સારો - **તિગ્વલ્લુવર**

બોધકથા

ખાચકી અને કોભાંડનાં ગુન્હામાંથી અનેક દબાણો-લાગવગથી જેલમાંથી બનીને પકડાઈ જાય તો પછી ની.રાખ બાલે 'શહીદી' ના સર્ટીફિકેટ સાથે છૂટવા હોય એમ કાર્યકરોના સ્વાગત, ફરિયાદ અને નુકસાન આનંદ માણવા લાગ્યા છે, આમ નાક-શરમ-જેવું કયાં છે? દેશની આઝાદી માટે - સુભાષચંદ્ર બોઝ દક્ષિણ ભારતની કોઈ જેલમાં હતા. ત્યાંનું હવામાન તેમને માફક ન આવતાં વિમાર પડ્યા. વિમારી વધી ગઈ. સારવાર કરતાં કોલ્ટરે ટિપોટ આપ્યો. માંડલેની (જેલ)નું ભેજવાળું વાતાવરણ શ્રી બોઝને માફક આવતું નહીં. વિમારી વધી ગઈ છે. ન કરે નારાજ એમને કંઈ થઈ જશે તો સરકારની મોટી વગોવણી થશે.

અંગ્રેજી સલ્તનત તેમજ સ્વીટ્ઝરલેન્ડ મોકલવા ઠરાવ્યું. સુભાષબાબુને વિદેશ જવાનું સ્વીકાર્ય ન હતું. સુભાષબાબુ એ ગવર્નરને પ્રત્ન લખ્યો :-

'માણ બચાવવા ખાતર પડેલ જવાનું મને સ્વીકાર્ય નથી. એના કરતાં તો મા ભોમના ખોળામાં જ શાંતિથી મરણ પામવાનું હું વધુ પસંદ કરીશ. અમારા જેવા યુવાનો દેશની આઝાદી માટે ભલે કિબાઈને જેલમાં જ મૃત્યુ પામે પણ અમારા વિચાર કદી મરવાના નથી. સરકાર એમને જેલમાં પૂરી મારી શકે છે પણ અમારા વિચાર સદા જીવંત અને અમર રહેવાનાં જ છે. અમે નહીં તો અમારી ભાવિ પેઢી સ્વાતંત્ર્ય અપાવશે.'

છિટ્ટી સરકારે સુભાષ બાબુને બીન શરતી છોડી મૂક્યા.

પ્રજા પેટ્રોલ ભાવવધારામાં રાહત માંગે છે

પેટ્રોલમાં કમરતોડ ભાવવધારાએ સમગ્ર દેશને હચમચાવી નાંખ્યો છે. એક સાથે સાડા સાત રૂપિયાનો વધારો એ મધ્યમવર્ગીય સમાજ માટે મોટો બોજ ઊભો કર્યો છે. પેટ્રોલ - ડીઝલ પરિવહનના મહત્વના અંગો છે, એ વાત સાચી છે. આંતરરાષ્ટ્રીય બજાર સાથે સંલગ્ન છે, એ વાત પણ સાચી છે, અને ડીઝલની સાથે રૂપિયાને ટકાવવો છે, એ પણ એટલી જ સાચી વાત છે. આમ છતાં એક સાથે સાડા સાત રૂપિયાનો વધારો દેશવાસીઓને બોજનાં ડુંગર નીચે ભીંસાવી દેશે એમ લાગે છે. ચારે તરફથી હાહાકાર મચી રહ્યો છે. રાજકીય પક્ષો અને નેતાઓ નિવેદનો ઉપર નિવેદનો ફટકારે છે. એનડીએ એ ૩૧મીએ ભારત બંધનું એલાન આપ્યું છે. ડાબેરી પક્ષો પણ જંગમાં ઉતરી રહ્યા છે. મહાનગરો અને નગરોમાં ઉચ્છ દેખાવો થઈ રહ્યા છે. કેન્દ્ર સરકાર એટલે કે યુપીએ-૨ માટે વધુ એક ચિંતાનું મોઢું ઊભું થયું છે. કોંગ્રેસ અને સાથી પક્ષો સામે ઉચ્છ જન આકોશ ઉભો થઈ રહ્યો છે. હાલમાં કેન્દ્ર સરકારની લોકપ્રિયતા તળીયે પહોંચી રહી છે.

આપણા દેશમાં ૭૭.૫૦ પેસે મળતું પેટ્રોલ આપણા આસપાસનાં દેશોમાં કેટલું સસ્તુ છે, તેનો પણ વિચાર જરૂરી છે. પાકિસ્તાનમાં ૫૩ રૂપિયે, શ્રીલંકામાં ૬૧ રૂપિયે અને નેપાળમાં ૬૩ રૂપિયે લીટર પેટ્રોલ મળે છે. આપણા દેશમાં ૪૪ રૂ. પેટ્રોલની મૂળભૂત કિંમત છે. જેના પર ૨૯ રૂ. ના ટેક્સ ઉમેરાય છે. આપણે જોઈ શકીએ છીએ કે વેચાણ કિંમતના ૪૦ ટકા ટેક્સ પેટે ચૂકવવા પડે છે. તો આપણા આસપાસના દેશોમાં ટેક્સનું પ્રમાણ ઓછું છે. પાકિસ્તાનમાં ૨૫ ટકા, શ્રીલંકામાં ૨૩ ટકા અને નેપાળમાં ૩૦ ટકા ટેક્સ વસૂલાય છે. આ આંકડાઓ પરથી શ્લિષ્ટ થાય છે કે સરકાર ઘારે તો ઓછી કે વ્યાજબી ભાવે પેટ્રોલ આપી શકે એમ છે. યુપીએ સરકારને રાજકીય ઇચ્છાશક્તિ હોય તો દેશનાં મધ્યમવર્ગીય સમાજને રાહત આપી શકાય એમ છે, અને આપવી જોઈએ.

હજારો અગ્નિશિખાઓ સાથે આકાશમાં તાંડવ કરતો સૂરજ... સવારમાં આકાશમાં લપસી જતો અને બપોરે હઠથી - ન ખસવાથી જિંદ સાથે બેસી જતો સૂરજ!

આજકાલ કોલે કોફીની મોસમ ચાલી રહી છે. ધ કોફી હાઉસમાં... ધૂપ પુલકેઆમ બેખોક રસ્તાઓ પર ધૂમી રહી છે. વૃક્ષોનાં પડછાયા ખામોશીથી એકબીજા સામે જોઈ રહ્યાં છે... અને આ સાઈલન્ટ સિસ્ક્રીમમાં પરિઘાઓ ક્યારેક ટકુકી ઉઠે છે. અને બંધ પડી ગયેલું હૃદય અચાનક જ એક ધબકાર કરી નાખે - એક મીટ આપીને ચૂપ થઈ જાય એમ મોસમ પાછું ખામોશ થઈ જાય છે...!

ગરમીનું એક દાહક સૈંદર્ય છે... સળગતી બપોરનો પોતાનો રોમાંસ છે - રોમાંસ છે અને જાલિમ તકડાનો પોતાનો મિજાજ છે. કરોડો કિલોમીટર દૂર ત્યાં અવકાશમાં સૂરજનાં દિલમાં - કેન્દ્રમાં ભીખણ હલચલ મચી છે - હજારો અગ્નિશિખાઓ સાથે આકાશમાં તાંડવ કરતો સૂરજ... સવારમાં આકાશમાં લપસી જતો અને બપોરે હઠથી - ન ખસવાથી જિંદ સાથે બેસી જતો સૂરજ!

પાટનગરના માર્ગો પર ગરમાળાનાં પીળા મચલતાં રંગોનું રંગ સામ્રાજ્ય છે અને પોતાને સંકેલીને બેસી ગયેલી છે અને પોતાને સંકેલીને બેસી ગયેલા બારી અને બારણાનું પોતાનું અભાયદું બંધ સામ્રાજ્ય છે... બંદ ઘરોની ભીંતર સૂતા છે લોકો, ચેનથી - બેચેનીથી - વારંગરીયે પંખા સામે જોતા અને વિચારતા કે પંખો આનાથી 'ફાસ્ટ' નથી ફરી શકતો? સૂતા છે લોકો, આંખો બંધ કરીને કરવટ બદલતાં અને અટકી ગયેલી ધડિયાલો સામે બેબસ નજરોથી જોતા સૂતા છે સામે બેબસ નજરોથી જોતા સૂતા છે લોકો, બાજુમાં પડેલા રિમોટને હાથમાં લઈને બટનો વડે કંટાળાને બદલતાં...! સૂતા છે લોકો, એક કન્ડિશનની સિન્થેટિક હવાઓની વચ્ચે રજાઈઓને ઓઠતાં! સૂતા છે લોકો! અને જાગતા છે લોકો... ડામરની કાચી સડકો પર ક્યાંકથી મળેલા ચપ્પલો પહેરીને માટી ખોદતા...! જાગતા છે લોકો... નવી બનતી ઇમારતો માટે આવેલી ઈટોને ટુકો અને ટુકડેટોમાંથી માથે ઉપાડતા...! જાગતા છે લોકો... કંઈક ધરમાં બારણાઓ પર 'ટકોસ' નો વેપાર કરી વસ્તુઓ વેચતા ને પોતાની જિંદગી ખરીદતા...! જાગતા છે લોકો... ઓફિસિયા કાગળોનો જથ્થો સાયકલના સ્ટેન્ડ પર ભરાવીને ઝેરોક્ષ કરવાવા નીકળતા...! જાગતા છે લોકો... યુનિવર્સિટીની પરીક્ષા આપીને બસ સ્ટેન્ડે રાહ જોતા... જાગતા છે લોકો, સૂતા છે લોકો!

ગરમી આપખુદ છે - ખુદ મુજાર છે - સામ્રાજ્યવાદી છે - જાલિમ છે - પણ જરૂરી છે... કુદરતમાં વિખરાયેલાં અચરજ અને આશ્ચર્યો માટે... શીતળતાનું મહત્વ સમજવા માટે... અંધકારને પ્રેમ કરવા માટે... પડછાયાઓ સાથે રમવા માટે... પાણીની થોડી ધુંદો માટે તરસવા માટે... છાપાઓમાં છપાયેલા સૈલ્સિયસમાં આંકડાઓ જોવા માટે... અગાથી પર ઉતરી આવેલાં આસમાનને આંખોમાં ભરવા માટે... શેરડીનાં રસ અને આઈસ્ક્રીમની 'પાર્ટી' માટે... એલ.ટી.સી.માં ફરવાનો 'પ્લાન' કરવા માટે... નાના-નાના બાબાઓ અને નાની-નાની બેબીઓનાં ચહેરાઓ પર પાવડર લગાવવા માટે... થોડાક મોટા થઈ ગયેલા અને તો પણ મોટા ન થયેલા બચ્ચાઓને એક્ટિવિટી કેમ્પમાં મૂકવા માટે... સાંજ પડ્યે નાની ગલીઓમાં 'ફૂલ-રેકેટ' રમવા માટે અને થોડા નાની કઠી શકાય એવા મોટા અને ક્યાંક ઘણાં મોટા કઠી શકાય એવા નાના મેદાનોમાં ક્રિકેટ રમવા માટે... રાત પડ્યે પાસેનાં બગીચાઓમાં બેસવા માટે... કમોસમી વરસાદ જેવા ફાઈનલ એકઝામની રિઝલ્ટની રાહ જોવા માટે... ફેસબુક પર 'ઈટ્સ સો હોટ' 'બોરડ' જેવા સ્ટેટસ અપડેટ કરવા માટે... ચા પીતા-પીતા 'ગ્લોબલ વોર્મિંગ' ની ચર્ચાઓ કરવા માટે... બેબાકળા તરસ્યા જીવો, પાણીની પરબો, પાણી પીતી કાબરો, વેચવા માટે લટકાયેલી રોડસાઈડ ટોપીઓની ઘોડા છાપવા માટે... ગરમી જરૂરી છે.

દરેક મોસમનો પોતાનો રુતબો હોય છે... રૂઆબ હોય છે... રૂઆબ હોય છે! મોસમમાં બદલાય એ ભૌગોલિક ઘટના છે - બગોળીય પણ ખરી! એ આધાર રાખે છે - હવાઓનાં રૂબનો, સમંદરીય પવનો, ધરતીની ઝુકાવનો, સૂરજ સાથેનાં અંતરનો અને હવે માણસની ગતિવિધિઓનો...! ઉનાળો એ પ્રકૃતિનો આલાપ છે... તીવ્ર... સતત અને કઠોર! ઉનાળો એ 'પ્રકોપ' નથી... પણ મોસમનું - કુદરતનું જ એક સ્વરૂપ છે... એ બતાવે છે માણસની મર્યાદાઓને... એ બતાવે છે જે કુદરત પાસે સર્જનની ક્ષમતા છે, તે વિધ્વંસની પણ એટલી જ તાકત ધરાવે છે... વર્ષો સર્જક છે - શિયાળો સંવર્ધક અને ઉનાળો સંહારક! કોસ્મિક સિસ્ક્રીમનો ટૂંબ સાઉન્ડ... એ મોસમ કા જાદુ હે મિતવા!

આજના દિવસનો મહિમા

- બાનુપ્રસાદ એસ. દવે

રૂપમી મે

● સુપ્રસિદ્ધ તત્વચિંતક જે. કૃષ્ણમૂર્તિનો જન્મદિન. શિક્ષણ-સંસ્કાર પરના એમના ઝંઘોએ વિશ્વભરમાં બોલિયોને એક નવી જ રચનાત્મક જીવન કેળવણીનો પરિચય કરાવ્યો.

● ૧૪૫૮માં સુલતાન મહમૂદ બેગડો ૧૩ વર્ષ ૨ માસની વયે ગાદીએ બેઠો.

● ૧૫૦૬ ની રૂપમી મે એ કોલંબસનું અભિયાન થયું.

● સંગીતકાર લક્ષ્મીકાંત પ્યારેલાલનું અવસાન - ૧૯૯૮.

કોલારની સોનાની ખાણ કયા રાજ્યમાં આવેલી છે?

વિષય : વિશ્વની ભૂગોળ

(૧) બ્લાડિવાસ્કોટથી લેનિનગ્રાડને જોડનારો દુનિયાનો સૌથી લાંબો ટ્રાન્સ સાયબેરિયન રેલ્વે માર્ગની લંબાઈ કેટલી છે? (અ) ૭૬૦૦ કિ.મી. (બ) ૬૫૦૦ કિ.મી. (ક) ૮૮૦૦ કિ.મી. (દ) ૮૫૦૦ કિ.મી.

(૨) કયા દરિયાઈ ક્ષેત્રમાં વહાણોની અવર-જવર વધુ થાય છે? (અ) પેસેફિક મહાસાગર (બ) એટલાન્ટિક મહાસાગર (ક) હિન્દ મહાસાગર (ડ) ત્રણમાંથી એક પણ નહીં

(૩) ઔદ્યોગિક દ્રષ્ટિએ એશિયાનો સૌથી વિકસિત દેશ કયો છે? (અ) ચીન (બ) ભારત (ક) જાપાન (ડ) સિંગાપુર

(૪) વિશ્વનું સૌથી વધુ વ્યસ્ત રહેતું હવાઈ મથક કયું છે? (અ) લંડન (બ) પેરિસ (ક) ન્યૂયોર્ક (ડ) કલકત્તા

(૫) વિશ્વનું સૌથી મોટું રેલ્વે જંકશન કયું છે? (અ) મોસ્કો (બ) ન્યૂયોર્ક (ક) લંડન (ડ) બર્લિન

(૬) કયા દેશમાં ખનિજ તેલના સૌથી વધુ ભંડાર છે? (અ) અમેરિકા (બ) ઈરાક (ક) કુવૈત (ડ) સાઉદી અરેબિયા

(૭) ભારતનો સૌથી લાંબો રેલ્વે હિમસાગર એક્સપ્રેસ કયા બે શહેરોને જોડે છે? (અ) જમ્મુ-તિરૂવંતપુરમ્ (બ) કન્યાકુમારી-જમ્મુ તાવી (ક) દિલ્લી - ચેન્નાઈ (ડ) ઓખા - ગુવાહાટી

(૮) વિશ્વના કયા શહેરની વસ્તી સૌથી વધુ છે? (અ) ન્યૂયોર્ક (બ) મુંબઈ (ક) લંડન (ડ) ટોકિયો

(૯) કોલારની સોનાની ખાણ કયા રાજ્યમાં આવેલી છે? (અ) બિહાર (બ) કર્ણાટક (ક) મધ્યપ્રદેશ (ડ) આંધ્રપ્રદેશ

(૧૦) વિશ્વમાં સૌથી મોટો બંધ કયો છે? (અ) હિરાકુંડ (બ) આરવાપ (ક) ભાખડા નાંગલ (ડ) વ્યાસ

(૧૧) એશિયાનું સૌથી પહેલું વિન્ડ ફામ કયાં સ્થાપવામાં આવ્યું છે? (અ) ગુજરાત (બ) ઓરિસ્સા (ક) મહારાષ્ટ્ર (ડ) કર્ણાટક

(૧૨) વિશ્વમાં સૌથી વધુ સોનું કયા દેશમાં મળે છે? (અ) ચીન (બ) અમેરિકા (ક) દક્ષિણ એશિયા (ડ) ભારત

(૧૩) કયા સમુદ્રનું પાણી સૌથી વધુ ખારું છે? (અ) પેસેફિક (બ) હિન્દ મહાસાગર (ક) રાતો સમુદ્ર (ડ) એટલાન્ટિક મહાસાગર

(૧૪) ભારતની કઈ નદી પશ્ચિમ તરફ વહે છે? (અ) નર્મદા (બ) ગોદાવરી (ક) કૃષ્ણા (ડ) કાવેરી

(૧૫) કયો દેશ માછીમારીનો દેશ કહેવાય છે? (અ) જાપાન (બ) ચીન (ક) રશિયા (ડ) નોર્વે

વિવિધ

વિષય :- દક્ષિણ અમેરિકા ખંડના દેશો, રાજધાની અને વિસ્તાર

દેશ	રાજધાની	વિસ્તાર (હજાર ચો.કિ.મી)
આર્જેન્ટિના	બુએનોસ એસિસ	૨૭૮૦
એક્વાડોર	કિટો	૨૭૦
કોલંબિયા	બોગોટા	૧૧૪૧

ચાર સ્ત્રીઓ-પુરુષો

એક મુસાફર હતો. એક દિવસ ચાલતો ચાલતો જઈ રહ્યો હતો. રસ્તામાં એક પછી એક એમ ચાર સ્ત્રીઓ મળી. મુસાફરે પહેલી સ્ત્રી મળી અને પૂછ્યું, 'બહેન તારું નામ શું છે?' 'મારું નામ બુધ્ધિ છે.' તેણે જવાબ આપ્યો. 'હું મનુષ્યના મગજમાં રહું છું.' સ્ત્રીએ જવાબ આપ્યો. આગળ જતાં બીજી સ્ત્રી મળી તેને પણ એ જ પ્રશ્નો મુસાફરે પૂછ્યા. તો સ્ત્રીએ કહ્યું, 'મારું નામ હિંમત છે હું માણસના હૃદયમાં રહું છું.' આગળ જતાં ત્રીજી સ્ત્રી મળી તેણે કહ્યું, 'હું તંદુરસ્તી છું હું માણસના પેટમાં રહું છું.' થોડેક આગળ જતાં મુસાફરને ચાર પુરુષો મળ્યા. તેમને પણ મુસાફરે એ જ પ્રશ્નોતરી કરી. તારું નામ શું છે ભાઈ? તું કયાં રહે છે? 'મારું નામ ગુસ્સો છે હું માણસના મગજમાં રહું છું.'

બાળ વિભાગ પલંગિયા

- રેખા ભટ્ટ અને પૂર્ણ ભટ્ટ

'પણ મગજમાં તો બુધ્ધિ રહે છે.' મુસાફરે દલીલ કરી. ત્યારે પહેલા પુરુષે કહ્યું - 'હાં, એ વાત સાચી પણ જેવો મારો પ્રવેશ થાય કે તરત જ બુધ્ધિ નાસી છૂટે છે.' આગળ જતાં મુસાફરને બીજો પુરુષ મળ્યો, તેને પ્રશ્નો પૂછતાં તેણે કહ્યું, 'મારું નામ લોભ છે. હું માણસની આંખમાં રહું છું.' 'પણ આંખમાં તો લજજા રહે છે.' 'હા, પણ મને જોઈને લજજા સડસડાટ ભાગી જાય છે.' આગળ જતાં ત્રીજો પુરુષ મળ્યો. મુસાફરે કહ્યું, 'ભાઈ, તું કોણ છે?' 'હું ભય છું, હું માણસનાં હૃદયમાં રહું છું.' 'પણ હૃદયમાં તો હિંમત રહે છે?' 'હા - પણ હું હૃદયમાં પ્રવેશ કરું એટલે હિંમત તરત મુઠ્ઠીઓ વાળીને નાસી જાય છે.'

હવે, ચોથો પુરુષ મળતાં એને પણ પ્રશ્ન પૂછતાં કહે, 'હું રોગ છું, હું માણસના પેટમાં રહું છું.' 'પણ પેટમાં તો તંદુરસ્તી રહે છે.' 'અરે! મારો પડછાયા પડે એટલે તંદુરસ્તી રહ્યુંકર!' જીવનમાં બુધ્ધિ, લજજા, હિંમત, તંદુરસ્તી મહત્વનાં છે. પણ જેવો ગુસ્સો, લોભ, ભય કે રોગને પ્રવેશ થાય તેવો બુધ્ધિ થઈ જાય છે. એ વાત સમજાઈ ને?

- અફરોઝ મીરાલી

આ ચિત્રમાં મનગમતાં રંગો પૂરો

બાળ મિત્રો,

આપણા જીવનમાં ચાર વસ્તુ ખૂબ મહત્વનો ભાગ ભજવે, અને એ છે બુધ્ધિ, લજજા, હિંમત અને તંદુરસ્તી.

આ ચારમાંથી એક પણ વાતની ખામી હોય તો આપણું જીવન વેરછેરછલ થઈ જાય છે. સારી રીતે જીવી શકાતું નથી. આ તમામ અલ્પત જરૂરી છે, સારી અને પ્રતિષ્ઠિત જિંદગી જીવવા માટે.

અને આપણી થોડીક જ બેકાળાજી કે લાપરવાહી કે આળસના કારણે જાણવેલા બુધ્ધિ, લજજા, હિંમત અને તંદુરસ્તી આપણા જીવનમાંથી વિદાય લઈ લે છે અને તેનું સ્થાન છે ગુસ્સો, લોભ, ભય અને રોગ.

આ વાત સમજાવતી એક નાનકડી વાર્તા રજૂ કરી છે. આશા છે કે તમને વાંચવી ગમશે. તો વાંચો વાર્તા...

ભારતમાં પ્રથમ પ્રારંભ

કાપડની મિલ : ઇ.સ. ૧૮૧૮
ટપાલસેવા : ઇ.સ. ૧૮૩૭
તારસેવા : ઇ.સ. ૧૮૩૧
મેડિકલ કોલેજની સ્થાપના : ઇ.સ. ૧૯૩૫
પ્રથમ બોલતું ચલચિત્ર : ઇ.સ. ૧૯૩૧
ટેલિવિઝન પ્રસારણ : ઇ.સ. ૧૯૫૯
અણુઘડકો (પોખરણ) : ઇ.સ. ૧૯૭૪
કૃત્રિમ ઉપગ્રહ (આર્યભટ્ટ) : ઇ.સ. ૧૯૭૫